

Märkuste ja ettepanekute tabel

Nr	Ettepaneku/märkuse sisu	JDM seisukohad/vastused
Kliimaministeerium		
1.	Ettepaneku ühtlustada termineid seletuskirjas. Soovitame enamasti kasutada ringsus mitte ringmajandus, kuna ringmajandusele üleminek on laiem eesmärk, kuid selleks kasutatakse ringsuse põhimõtteid nagu korduskasutus, parandamine jne.	Arvestatud. Ühtlustame seletuskirjas terminikasutust ning kasutame läbivalt mõistet „ringsus“ olukordades, kus viidatakse toodete eluea pikendamisele, parandamisele, korduskasutusele ja muudele ringse majandamise põhimõtetele. Mõistet „ringmajandus“ kasutame üksnes laiemale poliitikaeesmärgile või ringmajandusele üleminekule viitamisel.
2.	Soovitame seletuskirjas kasutada läbivalt mõistet „tootjavastutusorganisatsioon“ või „tootjate ühendus“ ning vältida mõiste „taaskasutusorganisatsioon“ kasutamist.	Arvestatud. Ühtlustame seletuskirjas terminikasutust ning kasutame läbivalt mõisteid „tootjavastutusorganisatsioon“ või „tootjate ühendus“ vastavalt kontekstile. Mõiste „taaskasutusorganisatsioon“ asendatakse järjepidevuse tagamiseks nende mõistetega.
3.	Mõju keskkonnale juures soovitame kasutada keskkonnasäästlikkus asemel keskkonnahoidlikkus ning taaskasutus asemel ringlusse võtmine. Lisaks tasuks mõjude juures välja tuua toodete kättesaadavuse suurenemine.	Osaliselt arvestatud. Seletuskirja keskkonnamõju käsitlevas osas asendatakse mõiste „keskkonnasäästlikkus“ mõistega „keskkonnahoidlikkus“ ning mõistet „taaskasutus“ täpsustatakse vastavalt kontekstile, kasutades ringlusse võtmise käsitlemisel mõistet „ringlusse võtmine“. Toodete kättesaadavusega seotud mõju on seletuskirjas juba käsitletud mitmest aspektist. Seletuskirjas käsitletakse varuosade ja tööriistade kättesaadavust, tarbijate juurdepääsu parandusteenustele ja parandamisteabele, Euroopa parandusplatvormi kaudu parandajate leidmist ning võimalust pakkuda parandamise ajaks asenduskaupa või teatavatel juhtudel taastatud kaup. Samuti on selgitatud, et muudatused võimaldavad tooteid kauem kasutuses hoida. Seletuskirja mõjuanalüüsi täpsustatakse vajaduse korral nende seoste selgemaks

		esiletoomiseks. Üldist väidet toodete kättesaadavuse suurenemise kohta ei lisata, kuna eelnõu mõju seisneb eeskätt parandamisvõimaluste, varuosade ja parandusteenuste kättesaadavuse parandamises ning toodete kasutusea pikendamises, mitte tingimata toodete üldise turupakkumise suurenemises.
4.	Teeme ettepaneku täpsustada tootja mõistet ja mõju Eesti tootjatele. Seletuskirjas on märgitud, et Eestis ei toodeta praegu kaupu, millele on Euroopa Liidus kehtestatud parandamiskohustus, ning seetõttu ei ole Eestis tootjaid, kellel see kohustus lasuks. Soovitame seda selgitust täpsustada ning vajaduse korral selgemalt määratleda, mida eelnõus peetakse silmas mõiste „tootja“ all. Ringsuse ja laiendatud tootjavastutuse valdkonnas kasutatakse mõistet tootja laiemas tähenduses kui valmistaja. Euroopa Liidu toote- ja tootjavastutust käsitlevates õigusaktides võib tootjaks olla lisaks valmistajale ka importija või muu ettevõtja, kes laseb toote liikmesriigi turule. Samuti näeb ka eelnõu ise ette, et juhul kui tootja asub väljaspool Euroopa Liitu, täidab parandamiskohustust tema volitatud esindaja, selle puudumisel importija ning vajaduse korral levitaja. Soovitame seletuskirjas selgemalt eristada valmistaja ja tootja mõisteid või täpsustada, et kõnealuses lõigus peetakse silmas Eestis tegutsevate valmistajate puudumist. See aitab vältida võimalikke arusaamatusi ning tagab mõistete ühtse tõlgendamise.	Osaliselt arvestatud. Seletuskirja terminoloogiat täpsustatakse ja ühtlustatakse, kasutades läbivalt eelnõus kasutatavat terminit „tootja“. Parandamisõiguse direktiivi tähenduses on tootja isik, kes valmistab toote või laseb selle projekteerida või valmistada ning turustab seda oma nime või kaubamärgi all. Importija ja levitaja on eraldiseisvad tarneahela osalised, kes võivad eelnõukohase TKS § 12³ järgi täita parandamiskohustust juhul, kui tootja ei ole Euroopa Liidus asutatud ning tal puudub eelnevas järjekorras kohustatud isik. Seletuskirjas on võimalikku mõju Eestis tegutsevatele volitatud esindajatele, importijatele ja levitajatele juba käsitletud sisukokkuvõttes ning mõjuanalüüsi osades 6.2 ja 6.5. Laiendatud tootjavastutuse valdkonnas kasutatavat tootja mõistet eraldi ei käsitleta, kuna eelnõu seda valdkonda ei reguleeri.
5.	Teeme ettepaneku ringmajanduse eesmärkide selgemaks esiletoomiseks. Leiame, et seletuskirjas võiks selgemalt esile tuua parandamisõiguse positiivse mõju keskkonnale ja ringmajandusele.	Mitte arvestatud. Seletuskirjas on parandamisõiguse positiivset mõju keskkonnale ja ringmajanduse eesmärkidele juba käsitletud. Mõjuanalüüsi punktis 6.3 on selgitatud, et parandamise soodustamine võib vähendada parandatavate toodete enneaegset kasutusest kõrvaldamist ja jäätmeteket ning et kavandatavate meetmete koondmõju keskkonnale on eeldatavalt positiivne. Samuti on käsitletud toodete kasutusea pikenemist ja kestlikuma tarbimise soodustamist. Mõjuanalüüsi tasakaalustatuse huvides on välja toodud ka parandamisega kaasneda võivad ebasoodsad keskkonnamõjud. Seetõttu ei peeta mõjuanalüüsi sisulist täiendamist vajalikuks.

		Seletuskirja terminikasutus ühtlustatakse eraldi terminoloogiliste märkuste alusel.
6.	Teeme ettepaneku Euroopa parandamisplatvormi käsitlemise täiendamiseks. Seletuskirjas käsitletakse Euroopa parandamisplatvormi peamiselt tarbijate teavitamise ja teenuste võrdlemise vahendina. Leiame, et põhjendusi võiks täiendada ka ringmajanduse vaatest.	Arvestatud. Seletuskirja 3. osa alapeatükki „Euroopa veebipõhine parandusplatvorm“ täiendatakse selgitusega, et parandusteenuste parem leitavus ja nende tingimuste võrreldavus võivad soodustada parandamise eelistamist kauba enneaegsele kasutusest kõrvaldamisele või uue kaubaga asendamisele, toetada kaupade pikemat kasutuses hoidmist ning seeläbi aidata kaasa ringmajanduse eesmärkide saavutamisele.
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet		
7.	TTJA teeb ettepaneku viidata sätetes (konkreetselt nt §-is 635 ¹ või 635 ²) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1799 I lisale. Viidatud lisas on parandusteabe vorm esitatud koos nurksulgudes esitatud märkustega, mis selgitavad parandajale, milline teave tuleb tarbijale esitada. See on oluline info ja kindlasti ka suureks abiks parandajatele, mistõttu leiame, et see vorm võiks olla Eesti ettevõtjatele võimalikult lihtsasti leitav ja kättesaadav.	Arvestatud. Eelnõusse lisatakse säte, millega vastava valdkonna minister kehtestab parandusteabe vormi määрусega ning selles rakendusaktis tuuakse ära direktiivi lisas olev vorm tervikuna (ka nurksulgudes olevad selgitused).
8.	Soov täpsustada seletuskirja seoses TTJAle pandavate järelevalve kohustustega. Kavandatud TKS § 12 ⁴ lõige 1 (parandamise hind): kuidas TTJA saab info olukordade kohta, kus parandamise eest küsitakse tarbijalt ebamõistlikku tasu, kuid hinnapakkumine on esitatud vaid konkreetse juhtumi puhul ühele tarbijale.	Arvestatud. Seletuskirja täpsustatakse järelevalve praktilise toimimise osas. TTJA ei saa tarbijale individuaalselt esitatud hinnapakkumisest üldjuhul automaatselt teada. Teave võimaliku rikkumise kohta võib TTJA-ni jõuda eelkõige tarbija pöördumise või muu teate kaudu. Sellisel juhul saab tarbija esitada TTJA-le hinnapakkumise ja muud asjakohased materjalid, mille põhjal hindab TTJA, kas esineb alus järelevalvemenetluse algatamiseks. Menetluse käigus saab TTJA küsida parandamiskohustusega ettevõtjalt selgitusi ja andmeid parandamise hinna kujunemise kohta. Parandamise hinna mõistlikkust tuleb hinnata juhtumipõhiselt, sest parandamiskohustusega hõlmatud tooted, toodete puudused, vajalikud varuosad ja parandamise töömaht võivad oluliselt erineda. Hindamisel võib muu hulgas võrrelda tarbijale esitatud hinnapakkumist parandamiskohustusega ettevõtja avaldatud

		soovitusliku hinnakirjaga tüüpiliste parandustööde kohta ning võtta arvesse tööjõu- ja varuosakulu, parandamiseks vajalike seadmete käitamise kulu ja tavapärast kasumimarginaali. Ühtlasi tuleb hinnata, kas hind ei ole kujundatud viisil, mis heidutaks tarbijat parandamisõiguse kasutamisest. Soovituslikust hinnakirjast erinev hind ei tähenda iseenesest rikkumist, kui erinevus on konkreetse parandustöö asjaoludega põhjendatav.
9.	Soov täpsustada seletuskirja seoses TTJAle pandavate järelevalve kohustustega. Kavandatav TKS § 12 ⁵ lõige 2 (tootja kohustus teha varuosi kättesaadavaks mõistliku hinnaga): varuosade ja tööriistade kättesaadavaks tegemine ei pruugi olla avalik ega järelevalve käigus lihtsasti leitav.	Arvestatud. Seletuskirjas täpsustatakse, et eelnõukohase TKS § 12⁵ lõikega 2 ei kehtestata tootjale uut üldist kohustust teha varuosad ja tööriistad kättesaadavaks. Varuosade ja tööriistade kättesaadavaks tegemise kohustus tuleneb juba direktiivi (EL) 2024/1799 II lisas loetletud tootepõhistest Euroopa Liidu õigusaktidest. Nendes õigusaktides määratakse vastavalt tooteliigile kindlaks muu hulgas kättesaadavaks tehtavad varuosad, nende saamiseks õigustatud isikud ja kättesaadavuse ajavahemik. Eelnõuga lisandub nõue, et tootjad, kes on nimetatud õigusaktide kohaselt kohustatud varuosi ja tööriistu kättesaadavaks tegema, peavad pakkuma neid hinnaga, mis ei muuda parandamist ebamõistlikuks ega takista seda. TTJA järelevalve TKS § 12⁵ lõike 2 täitmise üle keskendub seega eelkõige sellele uuele hinnanõudele, mitte varuosade kättesaadavuse kohustuse üldisele tuvastamisele. Kui varuosa või tööriista hind ei ole avalikult kättesaadav, võib teave võimaliku rikkumise kohta jõuda TTJA-ni eelkõige tarbija, kutselise parandaja või muu turuosalise pöördumise kaudu. Järelevalvemenetluses saab TTJA küsida kohustatud ettevõtjalt konkreetse varuosa või tööriista hinna ja selle kujunemise kohta vajalikku teavet.
10.	Soov täpsustada seletuskirja seoses TTJAle pandavate järelevalve kohustustega. Kavandatav TKS § 12 ⁵ lõige 3 (keeld kasutada lepingutingimusi ja riist- või tarkvaratehnilisi lahendusi, mis takistavad kauba parandamist, välja arvatud juhul kui see on põhjendatud nt intellektuaalomandi õiguste kaitsega): TTJA-l	Arvestatud. Seletuskirja täpsustatakse järelevalve praktilise toimimise osas. TKS § 12⁵ lõikes 3 sätestatud erandile tuginev tootja peab esitama TTJA-le andmed ja põhjendused, millest nähtub, millise õiguspärase ja

	puudub pädevus hinnata intellektuaalomandi õiguste olemasolu.	objektiivse teguriga, sealhulgas millise intellektuaalomandi õiguse kaitse vajadusega, on parandamist piirava lepingutingimuse või riist- või tarkvaratehnilise lahenduse kasutamine põhjendatud. Üldine viide intellektuaalomandi kaitsele ei ole erandi kohaldamiseks piisav. TTJA hindab tootja esitatud põhjendusi ja tõendeid järelevalvemenetluses. Kui hinnangu andmine eeldab TTJA pädevusest väljapoole jäävaid eriteadmisi, võib TTJA küsida halduskoostöö seaduses sätestatud ametiabi korras asjaomase pädeva haldusorgani põhjendatud hinnangut. Tööstusomandi õiguste, näiteks patendi, kaubamärgi või registreeritud disainilahendusega seotud küsimustes võib selleks olla Patendiamet. Teise haldusorgani hinnang abistab TTJA-d asjakohaste asjaolude väljaselgitamisel, kuid järelevalvemenetluses teeb lõpliku otsuse TTJA.
11.	Kavandatav TKS § 12 ⁶ (kohustus tagada, et tarbijatele on vabalt ligipääsetava veebilehe kaudu tehtud kättesaadavaks soovituslik hinnakiri tüüpiliste parandustööde kohta). Täpsustada, kas sellega mõeldakse, et hinnakirja loob parandamiskohustusega ettevõtja ise või on tegemist ühtsete turul kehtivate soovitustega, mis on kusagil eelnevalt sätestatud.	Arvestatud. Seletuskirja täpsustatakse. Kavandatava TKS § 12⁶ kohaselt koostab ja teeb soovitusliku hinnakirja vabalt ligipääsetava veebilehe kaudu kättesaadavaks iga parandamiskohustusega ettevõtja ise. Tegemist ei ole riigi, turuosaliste ühenduse ega muu isiku poolt keskselt koostatud või kogu turul ühtselt kehtiva hinnakirjaga. Mõiste „soovituslik hinnakiri“ tähendab, et hinnakirjas esitatakse ettevõtja tavapäraste parandustööde näidishinnad või eeldatavad hinnad. Konkreetse parandustöö lõplik hind võib erineda sõltuvalt muu hulgas kauba puudusest, vajalikest varuosadest ja töö mahust. Hinnakirja eesmärk on anda tarbijale enne parandaja valimist üldine ülevaade parandamise võimalikust maksumusest.
12.	Täpsustada seletuskirjas, kuidas toimida, kui TTJA-ni jõuab info teise liikmesriigi tootja võimaliku rikkumise kohta. Kas sellistel juhtudel tuleks järelevalvevihje edastada kontaktpunktide kaudu teisele liikmesriigile või hoopis üldise tarbijakaitsealase koostöö raames? Viimane võib osutuda probleemiks, kui teistes liikmesriikides	Arvestatud. Seletuskirja 8. peatükki „Rakendusaktid“ täiendatakse selgitusega, et direktiivist (EL) 2024/1799 tulenevate nõuete võimalike piiriüleste rikkumiste korral toimub liikmesriikide pädevate asutuste koostöö määruse (EL) 2017/2394 alusel. Samuti

	ei ole direktiivi nõuded üle võetud tarbijakaitse regulatsioonidesse ning järelevalve ei ole tarbijakaitseasutuse pädevuses.	selgitatakse, et teises liikmesriigis asuva tootja võimalikku rikkumist menetleb TTJA oma pädevuse piires ning kasutab vajaduse korral määruses sätestatud vastastikuse abi mehhanisme. Tootja asumine teises liikmesriigis ei too iseenesest kaasa teabe automaatset edastamist tootja asukohariigi pädevale asutusele.
13.	Ettepanek lisada kavandatavasse §-i 12 ⁴ tootjapoolne kohustus teavitada tarbijat parandamisele kuluvast ajast. Sellisel juhul saab tarbija teha teadliku valiku parandusteenuse osutaja osas. Parandusteabe vorm näeb küll ette paranduse kestuse aja esitamise, kuid vormi kasutamine ei ole kohustuslik.	Mitte arvestatud. Direktiivi (EL) 2024/1799 artikli 5 lõike 2 punkti b kohaselt peab tootja parandama kauba mõistliku aja jooksul alates hetkest, mil kaup on tootja valduses või tarbija on teinud selle tootjale kättesaadavaks. See nõue on üle võetud kavandatava TKS § 12⁴ lõikes 1. Direktiiv ei näe aga tootjale ette eraldiseisvat üldist kohustust teatada tarbijale enne parandamist selle eeldatav kestus. Parandamise kestus on üks Euroopa parandusteabe vormis esitatavatest andmetest. Vormi kasutamine on direktiivi kohaselt vabatahtlik ning selle eesmärk on võimaldada parandajal esitada parandusteenuse tingimused standardsel ja võrreldaval kujul. Vormi kasutamata jätmine ei vabasta parandusteenuse osutajat talle muust kohaldatavast õigusest tulenevate lepinguelse teabe esitamise nõuete täitmisest. Ettepaneku kohane üldine teavitamiskohustus laiendaks tootjale direktiiviga pandud kohustusi ning kujutaks endast direktiivi miimumnõuetest ulatuslikumat riigisisest regulatsiooni. Sellise lisakohustuse kehtestamist ei peeta vajalikuks ega põhjendatuks. Lisaks ei pruugi parandamise eeldatavat kestust olla võimalik enne kauba ülevaatamist või diagnostikat piisava täpsusega kindlaks määrata. Seetõttu ei lisata eelnõusse eraldiseisvat kohustust teatada tarbijale parandamise eeldatav kestus. Tarbijat kaitseb seejuures kavandatavas TKS § 12⁴ lõikes 1 sätestatud nõue, mille kohaselt peab parandamine toimuma mõistliku aja jooksul.
14.	Parandamise võimatuse korral peaks tootja oma väiteid kauba parandamise võimatuse kohta tõendama. Lihtsalt sellekohane väide tekitab paratamatult vaidluseid, mida tõendamiskohustuse	Arvestatud. Seletuskirja täpsustatakse TKS § 12² lõike 2 selgituse juures. Lisatakse selgitus, et

	lisamine aitaks ennetada. Samuti aitaks see välistada õigustamatult parandamisest keeldumist (näiteks majanduslikel põhjustel). Sellise täpsustuse võiks näiteks lisada eelnõu seletuskirja.	parandamiskohustusest ei saa keelduda üksnes põhjendamata väite alusel. Parandamiskohustusega isik peab suutma põhjendada parandamise võimatust ja esitama vajaduse korral seda kinnitavad andmed. Võimaliku põhjendamatu keeldumise korral hindab TTJA neid andmeid riikliku järelevalve menetluses koos muude kogutud tõenditega. Eraõiguslikus vaidluses kohaldatakse üldisi tõendamisreegleid.
Harju Maakohus		
15.	Soov täpsustada seletuskirjas, kuidas sisustada VÕS-i paragrahvi 217¹ lõike 3 punkti 2 uues sõnastuses sätet ehk parandatavust kui tavapärase kvaliteedi nõuet. Seletuskirjas võiks kajastada mõningaid näited selle kohta, kuidas võiks välja näha mõistlik parandamine.	Arvestatud. Seletuskirja täiendatakse selgitusega, et parandatavus on üks kauba objektiivse vastavuse elementidest. See ei tähenda, et iga kaup peab olema igas olukorras ja igas ulatuses parandatav, vaid kaup peab olema võimalik parandada sellisel määral, nagu tarbija võib asja liiki, otstarvet, tavapärast kasutusega, avalikke väiteid ning kohaldatavaid liidu õiguse nõudeid arvestades mõistlikult eeldada. Hindamisel võib arvesse võtta eelkõige kauba konstruktsiooni, komponentide eemaldamise ja asendamise võimalust, vajalike varuosade, tööriistade ja parandamisteabe kättesaadavust ning seda, kas parandamist ei takista põhjendamatud lepingulised, riistvaralised või tarkvaralised piirangud.
16.	VÕS § 635¹ lg 2 kasutatud sõnastust „parandusteenuse osutaja“ ja VÕS § 635⁴ on kasutatud üksnes sõna „parandaja“. Kas tegemist on näpuveaga või taotlusliku eristamisega?	Arvestatud. Termineid ühtlustatakse, korrektne on kasutada VÕS-s läbivalt sõnastust „parandusteenuse osutaja“.
17.	Eelnõu mõjude hindamisel ei ole kohtute töökoormuse muutust kuidagi analüüsitud.	Arvestatud osaliselt. Seletuskirja täiendatakse kohtute töökoormust puudutava mõjuhinnangu osas. Eelnõuga ei looda uut kohtumenetluse liiki ega muudeta vaidluste lahendamise korda, mistõttu ei ole põhjust eeldada kohtuvaidluste arvu olulist kasvu. Võimalikud vaidlused lahendatakse kehtiva korra alusel ning osa neist on eeldatavalt lahendatavad kohtueelselt, sh tarbijavaidluste komisjoni menetluses või hoopis TTJA järelevalvemenetluses. Mõju kohtute töökoormusele on seetõttu hinnanguliselt vähene ning seda ei ole

		võimalik usaldusväärselt kvantitatiivselt prognoosid
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda		
18.	Palume eelnõu § 1 punktiga 2 lisatava võlaõigusseaduse § 218 lõike 3 ¹ sõnastada direktiivi miinimumnõuet järgides selliselt, et müüja vastutuse tähtaeg pikeneb parandamise korral üks kord 12 kuu võrra, arvestades järelejäänud vastutuse tähtaega parandamise hetkeks, mitte ei käivitu parandamisest arvates uus kaheaastane tähtaeg, millele lisandub omakorda 12 kuud.	Arvestatud. Eelnõu on muudetud ettepaneku kohaselt. VÕS § 218 lõike 3¹ järgi pikeneb asja parandamise korral müüja vastutuse tähtaeg kogu asja suhtes ühe korra 12 kuu võrra. Pikendus lisatakse parandamise hetkel järelejäänud vastutuse tähtajale ning parandamisest arvates ei alga uus kaheaastane vastutuse tähtaeg. Muudatusega võetakse direktiivi (EL) 2024/1799 artikli 16 punkti 2 alapunktis a sätestatud nõue üle minimaalses ulatuses. Lahendus välistab uue kaheaastase tähtaja ja 12-kuulise pikenduse kumuleerumise ning muudab müüja vastutuse ajalise ulatuse paremini prognoositavaks. Võrreldes kehtiva õigusega laieneb pikendus kogu asjale, mitte üksnes kõrvaldatud puudusele.
19.	Palume sõnastada eelnõu § 1 punktiga 5 lisatava võlaõigusseaduse § 635 ³ lõige 2 üheselt mõistetavalt, et parandusteenuse osutaja on Euroopa parandusteabe vormis esitatud tingimustega seotud vähemalt 30 kalendripäeva vormi tarbijale esitamisest arvates.	Arvestatud osaliselt. VÕS § 635³ lõike 2 sõnastust täpsustatakse nii, et oleks selgem, et teenuseosutaja on oma pakkumuses esitatud tingimustega 30 kalendripäeva jooksul seotud.
Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit		
20.	Teeme ettepaneku jääda direktiivis pakutud ja seletuskirjas viidatud miinimumi juurde ning viia VÕS paragrahv 218 lõike 3 ¹ sõnastus kooskõlla direktiivi põhjenduspunktiga 40 ja artikli 16 p 2 alapunktiga a, mille kohaselt kui leiab aset kauba parandamine, siis pikendatakse müüja vastutuse tähtaega üks kord kaheteistkümne kuu võrra ning see lisatakse järelejäänud vastutuse tähtajale. <u>Müüja vastutuse tähtaja täiendav pikendamine</u> Paragrahvi 218 lõike 31 teine lause sätestab „/.../ Kui tähtaeg on ühe korra juba pikenenud, nähakse selle edasine pikenedamine ette üksnes kõrvaldatud puuduse suhtes arvates selle parandamisest“. Direktiivi artikli 16 punkt 2 sellist edasise pikenedamise mehhanismi eraldi ette ei näe ning direktiiv nõuab üksnes ühekordset 12-kuulist pikendamist kogu asja suhtes. Põhjenduspunkt 40 selgitab, et nii täiendav tähtaja pikendamine (kui parandamine toimub uuesti) kui ka pikendamine üksnes parandatud osade suhtes on liikmesriigi	Arvestatud. Eelnõu on muudetud ettepaneku kohaselt. VÕS § 218 lõike 3¹ järgi pikeneb asja parandamise korral müüja vastutuse tähtaeg kogu asja suhtes ühe korra 12 kuu võrra. Pikendus lisatakse parandamise hetkel järelejäänud vastutuse tähtajale ning parandamisest arvates ei alga uus kaheaastane vastutuse tähtaeg. Eelnõust on loobutud lahendusest, mis nägi ette vastutuse tähtaja edasise pikenedamise üksnes kõrvaldatud puuduse suhtes. Seega ei sätestata eelnõus direktiivi miinimumnõudest kaugemale minevat korduva pikendamise mehhanismi. Lahendus vastab direktiivi põhjenduspunktile 40 ja artikli 16 punkti 2 alapunktile a ning muudab müüja vastutuse

	võimalus, mitte kohustus. Arvestades, et direktiivi vastuvõtmisele järgnenud konsultatsiooniprotsessis leidsid kaasatud turuosalised, et vajadus minna direktiivis miinimumina ettenähtust kaugemale puudub (mida seletuskiri ka kinnitab) ning et tarbija huvid on pärast müüja vastutuse lõppemist tagatud tootja parandamiskohustusega direktiivi lisas II nimetatud toodete puhul (TKS § 12¹ lõike 1 punkt 2), ei ole tähtaja täiendav pikendamine põhjendatud ega nõutav. Teeme ettepaneku jääda direktiivis pakutud ja seletuskirjas viidatud miinimumi juurde ning eemaldada eelnõust paragrahvi 218 lõike 31 teine lause.	ajalise ulatuse ettevõtjate jaoks paremini prognoositavaks.
Keskkonnaagentuur		
21.	Juhime tähelepanu sellele, et eelnõu on sisuliselt seotud menetluses oleva jäätmeseaduse muutmise eelnõuga, kuid kumbki eelnõu ei viita teisele ega selgita nende omavahelist seost. Seetõttu ei ole menetluses olevate eelnõude põhjal võimalik üheselt hinnata, kuidas kavandavad regulatsioonid tootjavastutuse ja tarbijakaitse aspektist omavahel suhestuvad ja kooskõlas on.	Mitte arvestatud. Eelnõud toetavad üldisel eesmärgitasandil toodete pikemat kasutuses hoidmist, jäätmetekke vältimist ja ringsuse edendamist, kuid nende reguleerimisese, kohaldamisala ning kohustatud isikute kohustused on erinevad. Käesoleva eelnõuga võetakse üle direktiivist (EL) 2024/1799 tulenevad tarbijaõiguslikud nõuded. Eelnõu annab tarbijale õiguse nõuda teatavate kaupade parandamist ning sätestab tootja ja seaduses nimetatud juhtudel teiste tarneahela osaliste kohustused tarbija ees. Parandamisõiguse regulatsiooni kohaldatakse üksnes kaupadele ja ulatuses, milles nende suhtes on Euroopa Liidu õiguses kehtestatud parandatavuse nõuded. Viidatud pakendiseaduse ja jäätmeseaduse muutmise eelnõu reguleerib seevastu pakendite ja teatavate muude toodete turule laskmise, laiendatud tootjavastutuse, registreerimise, aruandluse ning toodetest tekkinud jäätmete kogumise, käitlemise ja avalikust välisruumist koristamise kulude kandmisega seotud kohustusi. Need kohustused ei anna tarbijale tootja vastu parandamisnõuet ega mõjuta käesoleva eelnõu alusel tekkiva parandamiskohustuse sisu.

		Dokumentide võrdlemisel ei ole tuvastatud kattuvaid kohustusi, normikollisiooni ega sellist rakenduslikku sõltuvust, mis nõuaks eelnõudevahelise normatiivse ristviite lisamist.
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium		
22.	Eelnõu § 2 punktiga 2 lisatav TKS § 12 ¹ lõige 1 punkt 1 ei kajasta piisavalt parandatavuse nõuete esemelist ulatust, kuivõrd praeguse sõnastuse järgi võib jääda mulje, et kui tootekategoriale kohaldub mõni parandatavuse nõue, peab tootja parandama kogu kauba ja kõik selle võimalikud puudused. Tegelik kohustus võib olla oluliselt kitsam, näiteks puudutada ainult teatavaid komponente või aku eemaldamist ja asendamist.	Arvestatud. Eelnõu sõnastust täpsustatakse, et parandamisõigus kohaldub üksnes ulatuses, milles kaubale on direktiivi (EL) 2024/1799 II lisas loetletud liidu õigusaktidega kehtestatud parandatavuse nõuded. See välistab tõlgenduse, et ühe parandatavuse nõude kohaldumine kaubale tooks kaasa kohustuse parandada kogu kaup ja kõik selle võimalikud puudused. Seletuskirjas säilitatakse selgitus, et parandamiskohustus võib sõltuvalt asjaomase liidu õigusaktist piirduda konkreetse komponendi või parandatavuse aspektiga.
23.	Eelnõu § 2 punktiga 2 lisatav TKS § 12 ⁵ lõige 2 ei kajasta piisavalt täpselt kohustuse esemelist ulatust ja võib seetõttu olla liiga lai. Direktiivi kohaselt tuleb mõistliku hinnaga pakkuda üksnes neid varuosi ja tööriistu, mille tootja on direktiivi II lisas loetletud liidu õigusakti kohaselt kohustatud kättesaadavaks tegema.	Arvestatud. Eelnõu sõnastust täpsustatakse, et mõistliku hinna nõue kohalduks üksnes nendele varuosadele ja tööriistadele, mille tootja on direktiivi (EL) 2024/1799 II lisas loetletud liidu õigusakti kohaselt kohustatud kättesaadavaks tegema. Normitehnilise selguse huvides sõnastatakse TKS § 12⁵ lõige 2 järgmiselt: „Tootjad peavad varuosi ja tööriistu, mille nad on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1799 II lisas loetletud liidu õigusaktide kohaselt kohustatud kättesaadavaks tegema, pakkuma hinnaga, mis ei muuda parandamist ebamõistlikuks ega takista seega kauba parandamist.“
24.	Seletuskirja punkti 8 kohaselt kehtestatakse Euroopa parandusteabe vorm justitiis- ja digiministri määrusega (lk 30), kuid eelnõu ei sisalda selle määruse andmiseks volitusnormi. Palume eelnõu täiendada nõuetekohase volitusnormiga või selgitada, millisel muul õiguslikul alusel vorm kehtestatakse või miks volitusnorm ei ole vajalik.	Arvestatud. Eelnõu täiendatakse vajaliku volitusnormiga.

25.	Seletuskirjas esitatud TKS § 12² lõike 2 selgitust tuleb täiendada (lk 15). Selgituse kohaselt hõlmab parandamise võimatus nii faktilist kui ka õiguslikku võimatust, sealhulgas vajalike varuosade puudumist. Varuosa puudumine ei tohiks siiski vabastada kohustatud isikut parandamiskohustusest, kui ta on kohaldatava liidu õigusakti järgi kohustatud selle varuosa kättesaadavaks tegema. Seletuskirjas tuleb täpsustada, et kohustatud isik ei saa tugineda võimatusele, mille ta on ise põhjustanud või mis tuleneb tema varuosade kättesaadavaks tegemise kohustuse rikkumisest.	Arvestatud. Seletuskirja kavandatava TKS § 12² lõike 2 selgitust täiendatakse. Selgitatakse, et varuosa puudumine võib kujutada endast parandamise faktilist võimatust üksnes juhul, kui puudumine on objektiivne ega tulene parandamiskohustusega isiku tegevusest või tegevusetusest. Parandamiskohustusega isik ei saa tugineda varuosa puudumisele, kui ta on kohaldatava liidu õigusakti kohaselt kohustatud asjaomase varuosa kättesaadavaks tegema, kuid ei ole seda kohustust täitnud. Samuti ei saa ta tugineda muule parandamise takistusele, mille ta on ise põhjustanud. Parandamise võimatust hinnatakse juhtumipõhiselt, võttes arvesse asjaomasele kaubale ja selle osadele kohaldatavaid parandatavuse nõudeid.
26.	MKM tehnilised ja redaktsioonilised märkused.	Arvestatud.